

καί όταν, έπειτα από δυό χρόνια, πέθανε, όλοι παραδέχθηκαν σι την περιοδεία της στην 'Αμερική την είχε πληρώσει με τή ζωή της.

'Αργότερα, όπως φαίνεται, οί 'Αμερικανοί άλλαξαν γούστα καί ή μεγάλες καλλιτέχνιδες πού περιώδευσαν στην χώρα τους κέρδισαν περιουσίες ολόκληρες.

Παράδειγμα ή Σάρρα Μπερνάρ, ή όποια κατά τους τέσσερες μήνες τής πρώτης περιοδείας της στις 'Ηνωμένες Πολιτείες, πραγματοποίησε καθαρά κέρδη 600,000 φράγκων. 'Ο ίμπρεσάριός της τής έδινε 5,000 φράγκα κάθε θράδυ, έπλήρωνε όλα της τά έξοδα κι' αυτό ακόμα τó ειδικό τραίνο με τó όποιο ταξίδευε!

* * *

Καί τώρα άς έρθουμε πάλι στους καλλιτέχνες τού μελοδράματος. Κι' άς μιλήσουμε πρώτα για τίς χορεύτριες: 'Η Ταλιόνι κέρδιζε 36,000 φράγκα μηνιαίως, ή Φάνη 'Εστερ 46.000 φράγκα καί ή Ροζάτι 60.000 φράγκα!

'Από τίς αοίδους πάλι τού μελοδράματος τά περισσότερα κέρδιζαν ή έξης: ή Ντυπρέ, 70,000 φρ., ή Ροζίνα Στόλτζ, 72,000 φρ., καί ή Σοφία Γκραβέλλι 100,000 φράγκα μηνιαίως!

'Όλα όμως τά ρεκόρ τά κατέρριψε ή Ρόζα Γκαρόν, ή όποια όταν έπήγε στην 'Αμερική, εκέρδιζε 25,000 φράγκα σέ κάθε τής παράστασι.

'Επίσης κι' ό περίφημος τενόρος Ζάν ντε Ρεζονιέ κέρδιζε 12,000 φράγκα σέ κάθε του παράστασι.

'Ο Καρούζο, τέλος, όταν πήγε στην Νέα 'Υόρκη, άρχισε νά τραγουδάη με 5,000 φράγκα τή θραδυά. Μά δέν έμεινε εκεί.

«'Υπέγραφα συμβόλαιο για τέσσερα χρόνια — γράφει ό ίδιος — για 80 παραστάσεις τó χρόνο, παίρνω 800,000 φράγκα. 'Επί πλέον ή εταιρεία τών γραμμοφώνων μου δίνει 200,000 φράγκα, χωρίς νά υπολογίζω τίς θραυδές πού τραγουδάω στά σπίτια τών εκατομμυριούχων πού μου φέρνουν περισσότερα από 200,000 φράγκα. Κερδίζω, δηλαδή, συνολικά τó χρόνο 1,200,000 φράγκα».

Καί προσθέτει:

«'Αν δέν είμαι ό πρώτος τενόρος τού κόσμου, είμαι τουλάχιστον αυτός πού πληρώνεται περισσότερο άπ' όλους».

* * *

Μά κι' οί περιφημοί καλλιτέχναι τού πιάνου καί τού βιολιού δέν κέρδιζαν λιγώτερα.

'Ο περίφημος πιανίστας καί πρώην πρωθυπουργός τής Πολωνίας Παντερέφσκυ είχε τó ρεκόρ άπ' όλους τούς συναδέλφους του στίς εισπράξεις. 'Εκανε πολυάριθμες περιοδείες στίς 'Ηνωμένες Πολιτείες καί κάθε φορά έπραγματοποιούσε κέρδη 750,000 χρυσών φράγκων.

Μιά φορά μάλιστα τά κέρδη του υπερέβησαν τó 1,000,000 φράγκων.

'Ο βιολονίστας Κούμπελικ πάλι δέν έπαιζε ποτέ άν δέν τού έδιναν τουλάχιστον 3.000 φράγκα τή θραδυά.

Καί τώρα άς έρθουμε καί στους καλλιτέχνες τού καφέ-κονσέρ.

'Η Τερέζα, ή μεγαλύτερη καλλιτέχνις τών καφέ-κονσέρ τού περασμένου αιώνας, κέρδιζε μόνο 100 φράγκα τή θραδυά, ένώ ή Μιστενγκέτ κερδίζε! σήμερα, παρ' όλα τά έβδομηντα της χρόνια 10,000 — 15,000 φράγκα σέ κάθε της παράστασι.

'Επίσης ή περίφημη καλλιτέχνις τών άρχών τού αιώνας μας 'Υβέτ Γκιλμπέρ 800 φράγκα τή θραδυά. 'Η άμοιβή της όμως, όσάκις πήγαινε στο Μονδίνο καί στο Βερολίνο έφθανε τά 1.800 φράγκα ήμερησίως.

'Ο κωμικός Πάουλους πληρωνόταν στην 'Αμερική 25,000 φράγκα τόν μήνα.

Μά τó ρεκόρ τών εισπράξεων από τούς καλλιτέχνες τού καφέ-κονσέρ τó είχε ό Φράγκσον, ό όποιος πληρωνόταν στο Λονδίνο 21,000 φράγκα τή θραδυά.

Μά όλ' αυτά είνε πολύ μέτρια μπροστά στίς άμοιβές πού παίρνουν σήμερα οί καλλιτέχναι τού Χόλλυγουντ.

Οί άστέρες τού κινηματογράφου είνε σήμερα οί πλουσιώτεροι άνθρωποι τού κόσμου, ή δέ ζωή τους είνε πραγματικώς βασιλική τή στιγμή πού οί βασιλείς στην έποχή μας ζούνε σαν άπλοϊ άστοί.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Παραπάνω από κάθε άλλο πολύτιμο πράγμα, φρόντισε ν' αποκτήσης ένα φίλο, πού νά έχη τó θάρρος νά σου υποδεικνή τα έλαττώματά σου.

* * *

Μιά δίκη προκαλεί άλλες έκατό. Προτιμότερος είνε ένας κακός συμβιβασμός παρά μια καλή δικαστική άπόφασις.

* * *

'Η συκοφαντία μοιάζει με τή φλόγα πού μαυρίζει όσα δέν μπορεί νά κάη.

ΠΕΡΣΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΑΠΟ ΤΟ "ΓΚΙΟΥΛΙΣΤΑΝ,, ΤΟΥ ΣΑΑΝΤΗ

Καυγās πού ανάθει μέσ' σέ δυό, μοιάζει φωτιά άναμμένη, κι' όποιος στή μέση θρίσκειται, δέ θρίσκειται καλά: μπορεί κι' οί δυό τους νά ιδωθούν μια μέρα μονοιασμένοι, μά εκείνος πάντα θέ νά θρή με τó στανιό μελα! Καί δείχνεις γνώσης στέρησι καί τρέλλα περισσή, νά μπαινης μέσ' σέ δυό φωτιές, για νά καής κι' έσύ!

Μή σου ξεφύγη μυστικός κανένας λόγος, όπου δέν ήμπορείς νά τόν είπής τού πάσα ένός ανθρώπου.

***

'Όποιος νά δίνη συμβουλές ζητάει σέ πεισματάρη, κι' άτός του συμβουλάτορα χρειάζεται νά πάρη.

Τό ξέρει όποιος στην έρημο ταξίδι του έχει κάνει: Εκείνος πού άργυπερπατά, πιό γρήγορα καί φθάνει.

***

'Όποιος πηγαίνει με κακούς, κι' άν δέν κολλήση, πάλι θά τού κολλήσουν πώς μ' αυτούς τó ίδιο έχει κεφάλι. Κι' όποιος θά μπή σέ καπελειό για νά πρυσευχηθί, πώς μπήκε μόνο για πιστό θά κακολογηθί!

***

'Όποιος μπροστά σου διαλαλεί τών άλλων τά λάθη, καί τά δικά σου θά τά πη στους άλλους, σαν τά μάθη.

Τής ευτυχίας τó φόρεμα με τó στανιό δέν μπαίνει. Μάτια τυφλού με γιατρικά τρελλός όπου τά ραίνει!

'Αν θές νά νοιώσης τού φτωχού τού μέρμηγκα τή θέση στο πόδι σου άποκάτω, φαντάσου τó κεφάλι σου γυρμένο, σά σέ πιάτο, κάτω από πόδι έλέφαντα, πού είν' έτοιμο νά πέση.

Κάτω άπ' τó ρούχο ποιός μπορεί τί κρύβεται νά ξέρη; Μόνο ό γραφιάς τί κρύβεται γνωρίζει στο τεφτέρι.

'Όποιος σκληρά δέ συχωρνά τόν πιό μικρό του, άς μάθη πώς άπ' τόν μεγαλύτερο τά ίδια κι' αυτός θά πάθη.

***

Βλέπει ό Θεός τά λάθη σου κι' όμως σιωπά καί κλαίει 'Ο γείτονάς σου τίποτε δέ βλέπει... κι' όλο λέει!

***

'Ο τιποτένιος άνθρωπος από τά γεννησήμια ποτέ δέ στρώνει, καί άν βρεθί μέσ' σέ παρέα τίμια: καί τó νά θές, με τά σχολειά, νά σου γενί τής χρήσης, μοιάζει σέ τρούλλο νά ζητάς καρύδι νά όρθοστήσης!

***

Ποτέ από σίδηρο άσχημο σπαθί γερό δέ φτειάνεις! Τόν τιποτένιο άνθρωπο με τίς σπουδές δέ σιάνεις.

'Η ρίζα ή πρώτη τόν βαστά...

'Η ούραυστάλαχτη θροχή, πούνε ζωή στην πλάση, γεννά στους κάμπους λούλουδα καί δέντρα μέσ' στά δάση, μά μέσ' στους βούρκους κίτρινα χορτάρια ξεπετά.

***

'Ερώτησαν ένα σοφό:

Ποιό νάνε τάχα τó κρυφό, κι' έγινε τέτοιος, νά τούς πη. Κι' άπάντησεν: 'Εσουνθούσα κι' ό,τι δέν ήξερα ρωτούσα με δίχως φόβο κι' έντροπή.

Σοφός, μά πού έργα θεϊκά νά κάνη δέν τόν μέλει, μοιάζει κι' αυτός σά μέλισσα, πού δέ μαζεύει μέλι. Μπορεί κανένας νά τού πη: Κηφήνα, μη φουσκώνεις! Μιά, π' ούτε μέλι δέν μπορείς νά θγάνης, τί κεντρώνεις;

***

Τί θγαίνει άν ξέρης γράμματα, πού δέν τά ξέρουν άλλοι, άν για καλό δέν τά σκορπά τó πλούσιο σου κεφάλι; Τί νοιώθει κι' ή κατάφορτη βιβλιοθήκη τάχα; Στέκει στην άκρη άνέμυαλη καί κούτσουρο μονάχα.

***

'Ακου τούς στίχους τούς κακούς καί τού κακού ποιητή, γιατί ή άπ' τής Τέχνης τήν ντροπή θέ νά σου σπάση ή πέννα είτε στίς Τέχνης τόν τροχό γερά θ' άκονιστή, νά θγαίνουν τά τραγούδια σου μαστορικά δεμένα.

***

Για λόγο σου δεκάρικο μην τσαμπουνάς! Στοχάσου πώς πάντα κάποιιοι άγράμματοι θά βρίσκωνται μπροστά σου....

Μετάρφρασις: ΜΙΧ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ